

מסורת הש"ס

(א) נדה י"ט, כ"ט, (ב) אהלת פ"ו מ"ד, (ג) ופסחא דלהלת ספ"ו ע"ג, (ד) חופפתא דלילי ב"מ פ"ו אהלת פ"ו מ"ה, (ה) וינצונו ט"ו, (ו) ע"ג, (ז) וצ"ג, (ח) הארץ כשי' צבאור מלה ו'ן, (ט) תרומות פ"ה מ"ב ע"ג, (י) וינצ"ש מ"ו, (יא) דטומאה זוקעת הוא הדין פ"ק, (יב) דממילא פ"ק, (יג) דר"ה ע"ג.

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה בעול כרוב וכו' דס וגנינים. י"ב ל' משנה פ' ט ע"ב דף ק"ו מ: (ב) ר"ה ו' מ' משעון וכו' הפסלת הדין ואח"כ מ"ה אין לנפלים פתיחת וכו' וה"ה פתיחת הקבר וקאמר דפתיחתו אינו לנפלים וכו' כנר כלומר שעב ראשו: (ג) ד"ה על אשה להית לה ד"ה פתיחת: (ד) ד"ה על כנר וכו' טומאה זוקעת:

לעני רש"י

למורש"ל (לימורש"ל). פקעת (של חוט).

מוסף רש"י

כדי לפרסמה. שנתפסה מן הנטרה, קידש הכל שזו פטר חס (דה"ח). ביטול ברוב. מישור הפלג כולל כנס (שם). השליא בבית. פ"ה על פ"ו ולד נלחא. הבית טמא. משום א"כ המט (דה"ח י"ח). דולד ה"ה כ"ה ומ"ט (שם כ"ב). במוק הולד. ונעשה דס ומעריב דס הולד ובעל כרוב (שם שם). מצא מין את מינו וניעור. מתקן על ידי מינו ויעור משמנו שה"ה נחלה בטל אלא שאינו מינו (ע"ב ו' ע"ג). ולשון יעור כחש אש יעור משמנו, הניעור כ"ה, ולא ה"ה דמי מלא מין אש מינו ויעור היעור פיוטה, שם משפסין ויעור טענ מתוורו הלאשה ויעק מצנירו ומתקן, וא"כ טענ מינעו לה (ע"ב ע"ג).

רבינו גרשום

חיישנין דאית בה לגמרי ולד. משום הכי תקבר כדי לפרסמה שנתפסה מן הבכורה: וכיון דפשוטה מן הבכורה א"כ מחזיקין כולל אמאי אינה מטמאה: משום בטול ברוב נגעו בה. דאי יש בה צורת ולד ומה טעם אינה מטמאה לפי שהמבטלת ברוב כרוב: השליא בבית. פתיחת: ולד שליא בלבד בבית: ולד נימוק עד שלא יצא. רבטל. הוא ברוב דס וגנינים ומ"ס שבשליא וטהור הבית: אין לנפלים פתיחת קבר. כיון שנתפח (א) דולד שכלו לו חרשיו ומת בעמי אמו כנון שרשיבת האשת על המשבר היינו פתיחת קבר כיון שנתפח הקבר אבות דמאחיל על הבית פתיחת טפח מאוחה שעה הבית טמא ואצ"פ שלא נולד כולו עד למחר אבל נפלים שלא כולו חדשיו אין להן פתיחת קבר לטמא את הבית עם שהיא ראשו עגול כצורתה לומר שמתא ומורה צורתה ופוצרו פניו ושיאה ראשו גדול כפקיעות של צמר. ואית דמפרשי כפיקה אב"ה שהנשים מתחילות לכרוך עליה את הסיטין: של שתי קטן ושל ערב גדול: פיקה מתוך פיקה. עגול מתוך עגול כנראה בנקבה: פיקה גדולה. פקיעה גדולה: של סקאין. שחוט"ה שק (א) נלחא ל"ה כיון שנתפח הקבר והולד כבר כלו לו חדשיו וכו'.

הלוקה בהמה פרק שלישי בבורות

כב.

עין משפט נר מצוה

יח א מ"י פ"ד מהל' בטומא
הל"ב ע"ג וי"ד סימן
שטו ע"ד:
יב ב מ"י פ"ה מהל'
טומאת מת ה"ל:
כ ג מ"י [שם] וי"ז מהל'
אסוריו ביאה ה"ל:
כא ד מ"י פ"ה מהל'
טומאת מת ה"ל [ח]
ט:
כב ה מ"י פ"א מהל'
טומאת מת ה"ל:
כג ו מ"י פ"ח מהל'
טומאת אולג' ה"ל:

שיטה מקובצת

[א] אומר נימוק הולד עד:
ב פקיעה זו שבורעת:
ג ויחית של נמחק: [ז] וטהור
מאי טעמא ממה נפשך אי
רובא מיא ניהו: [ח] ניהו
ולא קא נגע השקה במיא
צ"ר: [ט] ניכר בו הסי' ד:
[י] ואצ"פ יבאה טמא ושיטא
לא נימק עד שיצא וקודם
שבטל טמא את הבית
הסי': [יא] אומר נימק הולד
עד שלא יצא. ומוקמין:
[יב] הפסלת. ואצ"ג דלרבנן
נמי אית להו בטל ברוב
כדקמ"ה חתם אי אתם מודים
שאם הוציאו את המת לבית
החיצון כשית החיצון טהור
מיהו דאצ"ג ור"ש אמר דבר
אחר דאצ"ג דלא הויהוהו
ממקומו אמרו בטל ועד
לא יצא נמו כן דרתנ"ר ר'
חייא בראב"י אינה מטמא
אין כמגע ולא במשא:
[א] בקועת ורצוא ההיאי
פתיחת תיבת והוא הדין
נמחק: [ב] מהי"ד כפיקה של:
יע היינו פיקה פיקה:
[ג] הקבר כשל שתי הסי':
ומה"ד בהמה פתיחת
הקבר של: [ד] מגע של
נבלה: [ה] שיקן של גמי:
[ו] חזרו ומטמא הסי':
[ז] רובנן נמי מודו: [ח] ליה
בלא טעם משה דאצ"ג
דלא הויה (הן) [בחן] מי"ם
כבר בטל ברוב אבל רבנן לא
כפירי ליה ביטל ברוב אלא
ע"י משה ושהוציא לבית
החיצון ושהיה לא מייח
להו ואצ"ג: [י] ידו כו'
טהור כשלא העגיל ראש:
[יא] הו' כשהעגיל כפיקה:
[יב] עשויין כדי לאוחה כו'
ל"ה סימילי אות ל'
[יג] נמחק: [יד] אסורין שהן
בנוחן טעם דלא אחריב טעם
כעיקר: [טו] לא דמי. ע"ן
בתי' דף כב ע"ב:
[יז] שנתערב בו ואי:
[יח] שהמים רבו חזורים:

רבינו גרשום (המשך)

ע"ן ע"ן: גוש הבא. מקרקע
של בית הפרס: ומאריך
העמים. כבית הפרס דמי
(כ"ו) [כ"ז] שיעורו כפיקה גדולה
[כ"ח] [כ"ט] שיש (כ"ב)
[ל] ע"פ ע"פ כשעורה:
ישנו. אותו שיעור: בצד
העליון של מגופת הבית.
הקבר של מפלה הוא כפיקה
גדולה: תלמינתו עשויין
בבית תחת. מקום השק:
עד דעברו להו השק:
טהור ממה שטמא ברי' עם
הארץ: צ"ר לאו בר קבול'
טומאה. דוניהה כבלמא הוא:
מאי איכא. למיחש: אי
משום הבין מיעוטא דמאי
דאית ביה דבכי השק ולא
מיעיל להו מיעוטא הוא
ולבד להו מיא לצ"ר ואיתו
ליה טומאה ליכא למימר
דלא מיא בטול להו ברובא.
וה"ל יכלי לאיתויהו להו
טהור: לא שנו. לבטלי
להו ברובא אלא אם ורצה

ומשני כדי לפרסמה. לאם שפטורה מן הצבורה דמדקרינן לתורה מחזיקין ליה כולל: וקפריך כיון דפטרת ליה מצבורה למימרה דולד מעליא הוא ואמאי. אינה מטמאה: ציטול ברוב. להכי אינה מטמאה צבטל הבשר ברוב דס וגנינים (א) שיואין עמו: נגעו צה. הא לאמרן דלא מטמא כמגע (ב) משום ציטול ברוב: השליא צבית. שהפילה האשה שליא ואין ולד ניכר ו זה: צה: הניס טמא. דקתני טעמא דלין שליא צלל ולד אלא שנימוק ואצ"פ כ

רבי אליעזר ורבי שמעון אמרו דבר אחד. אצ"ג דרבנן י"ו מודו לר' שמעון דבטל כשהולאיוהו כפסל לבית התינון כדאמר בגדה פ' המפלת (דף כ"ו). מ"מ לא אשכח אמרו דבר אחד אלא מר' אליעזר צן יעקב ור' שמעון ולשניהם צבטל כשהולא ליה י"ו ואצ"ג (י) דמילתא דר' אליעזר צן יעקב לא דייקא כלל דבטל אלא דרבי חייא הוא דקאמר הכי י"ל דתני ר' חייא דקאמר היינו שהיה שונה צו צמילתיה דרבי אליעזר צן יעקב דאינה מטמאה צמגע ולא צמשא והכי אימא צהדיא צמוספתא: עד שיעניאו ראש כפיקה. הא דתנן צפ' המקשה (מולין ד' ע:)

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה בעול כרוב וכו' דס וגנינים. י"ב ל' משנה פ' ט ע"ב דף ק"ו מ: (ב) ר"ה ו' מ' משעון וכו' הפסלת הדין ואח"כ מ"ה אין לנפלים פתיחת וכו' וה"ה פתיחת הקבר וקאמר דפתיחתו אינו לנפלים וכו' כנר כלומר שעב ראשו: (ג) ד"ה על אשה להית לה ד"ה פתיחת: (ד) ד"ה על כנר וכו' טומאה זוקעת:

לעני רש"י

למורש"ל (לימורש"ל). פקעת (של חוט).

מוסף רש"י

כדי לפרסמה. שנתפסה מן הנטרה, קידש הכל שזו פטר חס (דה"ח). ביטול ברוב. מישור הפלג כולל כנס (שם). השליא בבית. פ"ה על פ"ו ולד נלחא. הבית טמא. משום א"כ המט (דה"ח י"ח). דולד ה"ה כ"ה ומ"ט (שם כ"ב). במוק הולד. ונעשה דס ומעריב דס הולד ובעל כרוב (שם שם). מצא מין את מינו וניעור. מתקן על ידי מינו ויעור משמנו שה"ה נחלה בטל אלא שאינו מינו (ע"ב ו' ע"ג). ולשון יעור כחש אש יעור משמנו, הניעור כ"ה, ולא ה"ה דמי מלא מין אש מינו ויעור היעור פיוטה, שם משפסין ויעור טענ מתוורו הלאשה ויעק מצנירו ומתקן, וא"כ טענ מינעו לה (ע"ב ע"ג).

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה בעול כרוב וכו' דס וגנינים. י"ב ל' משנה פ' ט ע"ב דף ק"ו מ: (ב) ר"ה ו' מ' משעון וכו' הפסלת הדין ואח"כ מ"ה אין לנפלים פתיחת וכו' וה"ה פתיחת הקבר וקאמר דפתיחתו אינו לנפלים וכו' כנר כלומר שעב ראשו: (ג) ד"ה על אשה להית לה ד"ה פתיחת: (ד) ד"ה על כנר וכו' טומאה זוקעת:

לעני רש"י

למורש"ל (לימורש"ל). פקעת (של חוט).

מוסף רש"י

כדי לפרסמה. שנתפסה מן הנטרה, קידש הכל שזו פטר חס (דה"ח). ביטול ברוב. מישור הפלג כולל כנס (שם). השליא בבית. פ"ה על פ"ו ולד נלחא. הבית טמא. משום א"כ המט (דה"ח י"ח). דולד ה"ה כ"ה ומ"ט (שם כ"ב). במוק הולד. ונעשה דס ומעריב דס הולד ובעל כרוב (שם שם). מצא מין את מינו וניעור. מתקן על ידי מינו ויעור משמנו שה"ה נחלה בטל אלא שאינו מינו (ע"ב ו' ע"ג). ולשון יעור כחש אש יעור משמנו, הניעור כ"ה, ולא ה"ה דמי מלא מין אש מינו ויעור היעור פיוטה, שם משפסין ויעור טענ מתוורו הלאשה ויעק מצנירו ומתקן, וא"כ טענ מינעו לה (ע"ב ע"ג).

לטבל כן באותו ציר פיתו: אבל לקדחה. שאם רוצה ליתן הציר בקדחה לא בטלי מיעוטא דמאי לגבי צ"ר: דמצא מין את מינו וניעור: כלומר מיעוט המים שבציר מטמאין המים שבקדחה ונתחברו ונעשו רוב וניעור ונתחברו ביטול. האי נייעור הוא כמו שנתקל:

קטן ושל ערב גדול: פיקה מתוך פיקה. עגול מתוך עגול כנראה בנקבה: פיקה גדולה. פקיעה גדולה: של סקאין. שחוט"ה שק (א) נלחא ל"ה כיון שנתפח הקבר והולד כבר כלו לו חדשיו וכו'.